

LANDINFO RESPONS

LANDINFO RESPONS er utarbeidet av *Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon* (LANDINFO).

LANDINFO RESPONS er svar på konkrete spørsmål og henvendelser fra UNE, UDI og AID.

LANDINFO RESPONS kan inneholde utvalg, sammenstilling og vurderinger av informasjon fra en rekke kilder, samt LANDINFOs vurdering av enkelte eller flere av de refererte kildene.

REGION: Midtøsten
LAND: Irak

TEMA: Yezidene i Randsone. Sikkerhet, beskyttelse, bosetning og politisk innflytelse.

BESTILLINGSDATO: 7. november 2008

PROBLEMSTILLING / SPØRSMÅL:

Hvordan er sikkerhetssituasjonen for yezidene i dag? I Landinfos temanotatet om yezider fra mai 2008 heter det at yezider fra tidligere Saddam-kontrollerte områder **i prinsippet** har kunnet søke beskyttelse i de selvstyrte kurdiske provinsene. Stemmer dette i praksis?

Har de noen politisk innflytelse av betydning? Har de en reell mulighet for å få beskyttelse der de bor? Hvor er de bosatt? Fortsatt i Sinjar/Shekhan?

LANDINFO RESPONS: Landrådgiver Håken R. Nilson
DATO: 11. desember 2008

INNHold

Hvor er yezidene bosatt - fortsatt i Sinjar/Shekhan?	2
Sikkerhet.....	2
Opphold i KRG-provinsene	2
Politisk innflytelse.....	3
Beskyttelse	3
Kilder.....	4

Hvor er yezidene bosatt - fortsatt i Sinjar/Shekhan?

Yezidene er fortsatt for det meste bosatte i landsbyer i provinsen Ninewah. Her bor de særlig i distriktene Sinjar (ca. 45 %) og Sheikhan (35 %). Bare ca. 10 % bor i KRG-provinsene (Schweizerische Flüchtlingshilfe (SFH) 2008). Landinfo har ikke funnet opplysninger som tilsier at dette bosettingsmønsteret er blitt endret i den seneste tid.

Sikkerhet

Den største trusselen mot yezidene i Ninewah synes å komme fra islamistiske og andre væpnede grupper (Landinfo 2008). Det har ikke fremkommet nye opplysninger om at sikkerheten for yezider er blitt vesentlig endret i forhold til slik den der er beskrevet. SFH (2008) fremholder, for øvrig i tråd med Landinfos generelle kjennskap, at mens yezidene er beskyttet av KRGs myndigheter og styrker og også av amerikanske styrker og den irakiske regjeringshæren i Ninewah, er de i egenskap av individer med annen religion enn islam, generelt utsatt for virksomheten til radikale islamister som opererer i provinsen (SFH).

Opphold i KRG-provinsene

Som alle andre irakere kan yezider søke opphold i KRG-provinsene. De vil få opphold hvis de fyller kravene. Kravene er beskrevet av UNHCR senest i *Rapid Needs Assessment (RNA) of Recently Displaced Persons in the Kurdistan Region* (UNHCR 2008a, 2008b, 2008c). Etter hva Landinfo forstår er kravene slik de er beskrevet der fortsatt gjeldende.

Imidlertid vil mange yezider som fyller de formelle kravene, i praksis likevel kunne ha vanskelig for å forsørge seg selv og familien i KRG-provinsene fordi prisnivået er betydelig høyere der enn

i Ninewah. De fleste yezidene fra Ninewah er fattige i tillegg til at de vanligvis har svært barnerike familier (Dulz, Hajo & Savelsberg 2005).

Politisk innflytelse

Så vidt vi kjenner til finnes det ikke politiske partier for yezidene i Randsone. I egenskap av yezider synes deres politiske innflytelse overfor stedlige myndigheter slik sett svak, all den stund det kurdiske partiet KDP ikke bare dominerer deres landsbyer politisk, men også mange steder er eneste arbeidsgiver (Dulz, Hajo & Savelsbert 2005). Som kurdere er de derimot representert gjennom de kurdiske partiene. Ifølge SFH (2008) har yezidene dessuten tre av minoritetsgruppens representanter i KRG-parlamentet.

Beskyttelse

Selv om Sinjar ligger atskilt fra KRG-provinsene, har kurdiske styrker, i tillegg til amerikanske styrker og den irakiske regjeringshæren, et omfattende nærvær der. I henhold til en nyhetsartikkel i New York Times (Robertson 2008) har kurdiske styrker nærmest forseglet de yezidiske landsbyene fra det arabiske omlandet ved hjelp av jordvoller og sjekkpunkter. Det har imidlertid ikke lyktes noen av de tilstedeværende styrkene helt å blokkere alle muligheter for væpnede grupper til å operere i områdene. Sinjar-området er uten direkte territoriell forbindelse med øvrig KRG-kontrollert område i provinsen. For yezidene medfører det at de bor i et arabisk befolket omland, med den betydning det har for deres sikkerhet (Dulz, Hajo og Savelsberg 2005; Landinfo 2008).

Sheikhan-området grenser til Dohouk provins, og den nordligste delen av Sheikhan ned til byen Ain Sifne er direkte styrt av KRG-myndighetene selv om den formelt ligger under provinsstyret i Ninewah.¹ Den aller nordligste delen av Sheikhan-området ligger i Dohouk provins. Området ned til Ain Sifne synes således å være sikret mot væpnede grupper noenlunde på linje med KRG-provinsene, mens områdene mellom Ain Sifne og Mosul byr på større spillerom for slike grupper.

¹ Dette har å gjøre med de militære styrkeforholdene slik de oppsto i forbindelse med invasjonen av Irak i 2003.

Kilder

- Dulz, I., Hajo, S. & Savelsberg, E. (2005, August). Verfolgt und umworben: Die Yezidien im "neuen Irak". 2005. Yezidien-Colloquium. Tilgjengelig fra http://www.yeziden-colloquium.de/inhalt/wissenschaft/Dulz_Savelsberg_Hajo_Yeziden.pdf [lastet ned 11.12.2008].
Rapporten er tilgjengelig på norsk i Landdatabasen (kun for utlendingsforvaltningens brukere) under Irak / Sosiale og kulturelle forhold / MINORITETER.
- Landinfo (2008, 22. mai). *Landinfo temanotat: Yezider – en kurdisk minoritet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/715/1/715_1.pdf [lastet ned 11.12.2008]
- Robertson, C. (2008, 14 October). Followers of Ancient Faith Caught in Iraq's Fault Lines. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2008/10/14/world/middleeast/14yazidi.html?_r=1&pagewanted=print [lastet ned 11.12.2008]
- Schweizerische Flüchtlingshilfe (SFH) (2008, 10 Januar). *Irak: Situasjonen for religiøse minoriteter i provinsene Suleimania, Erbil og Dohouk som regjeres av den kurdiske regionalregjeringen (KRG)*. Bern: SFH.
Rapport fra den sveitsiske flyktninghjelpen oversatt til norsk på oppdrag fra Landinfo. Den norske oversettelsen er kun internt tilgjengelig i Landdatabasen under Irak / Sosiale og kulturelle forhold / MINORITETER.
- UNHCR (2008a, August). *Rapid Needs Assessment (RNA) of Recently Displaced Persons in the Kurdistan Region - Dahuk Governorate May 2007 - March 2008*. Geneva: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/openssl.pdf?tbl=SUBSITES&id=48a013a82> [lastet ned 10.12.2008]
- UNHCR (2008b, August). *Rapid Needs Assessment (RNA) of Recently Displaced Persons in the Kurdistan Region – Erbil Governorate May 2007 - March 2008*. Geneva: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/openssl.pdf?tbl=SUBSITES&id=48a021f02> [lastet ned 10.12.2008]
- UNHCR (2008c, August). *Rapid Needs Assessment (RNA) of Recently Displaced Persons in the Kurdistan Region – Sulaymaniyah Governorate May 2007 - March 2008*. Geneva: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/home/openssl.pdf?tbl=SUBSITES&id=48a023ed2> [lastet ned 10.12.2008]